

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΚΟΗΣ ΚΑΙ ΑΦΗΣ ΤΩΝ ΤΥΦΛΩΝ.

Οι ἄνθρωποι ἐν γένει ἀγνοοῦσι τὰς δυνάμεις τῆς τῶν τυφλῶν ἀκοῆς, καὶ ἵσως φανῶσι κατὰ πρῶτον ἀπίστευτα δσα ἐνταῦθα θέλομεν καταχωρήσειν. Ἐγνωρίσαμεν τυφλοὺς, οἵτινες ἡδύνανται ὅχι μόνον νὰ ἔξακριβόνωσι τὸ σχῆμα καὶ τὰς διατάσεις θαλάμων ἀπὸ τὸν ἥχον τῆς φωνῆς των, ἀλλὰ καὶ εἰς δωμάτιον οἰκεῖον ἐμβαίνοντες νὰ εἴπωσιν, ἀν ἐσκούθησαν ἐξ αὐτοῦ μεγάλα τινὰ σκεύη, ἢ ἀν μετεκινήθησαν ἀπὸ τοὺς συνήθεις τόπους των· τοῦτο δ' ἐπληροφοροῦντο, κτυποῦντες τὴν βακτηρίαν των ἐπὶ τοῦ ἁδάφους, καὶ ἀκροαζόμενοι τὴν ἥχω. Ἡθέλε τις πιστεύειν, δτι μὲ τοὺς ὄφθαλμοὺς κλειστοὺς εἶναι δυνατὸν νὰ διακρίνῃ ποῖος ὁ ὑψηλότερος καὶ ποῖος ὁ χαμηλότερος ἀπὸ διαφόρους ὄμιλοντας μόνον ἐκ τῆς διευθύνσεως, καθ' ἥν ὁ ἥχος ἔρχεται ἀπὸ τὰ στόματα ἐκείνων εἰς τὸ ὕδιον αὐτοῦ; Καὶ ὅμως πολλοὶ τυφλοὶ δύνανται ὅχι μόνον τοῦτο νὰ πράξωσι, ἀλλὰ καὶ ὡς ἔγγιστα νὰ ἔξακριβώσωσι τὰς ἡλικίας τῶν λαλούντων. Υπὲρ τοὺς πεντήκοντα τυφλοὺς ἐδοκιμάσαμεν ὡς πρὸς τοῦτο, καὶ οἱ πλεῖστοι αὐτῶν προστίγγισαν εἰς τὸ σημεῖον, δσον ἡμεῖς αὐτοὶ, οἱ τῶν ὄφθαλμῶν ἔχοντες τὴν βοήθειαν. Ἀμφιβολία δὲν ὑπάρχει δτι ἡ φωνὴ ἀλλοιοῦται κατ' ἔτος· καὶ ἡμεῖς μὲν οἱ βλέποντες παρατηροῦμεν τὰ ἄκρα μόνον τῆς ἀλύσεως· διακρίνομεν τὴν ὁξεῖναν κραυγὴν τοῦ τέκνου ἀπὸ τὴν τραχεῖαν σταθερὰν φωνὴν τοῦ ἀνδρὸς, καὶ ἀπὸ τοὺς τρέμοντας τόνους τοῦ γηραλέου· ἀλλ' ἔκτος τούτων,—ἔκτος τῆς διαφορᾶς εἰς τὸν ὅχον καὶ τὸ ὄψος, τὴν ὑποίαν ἔχουσιν αἱ φωναὶ διαφόρων ὑποκειμένων, ὑπάρχει καὶ ἀλλη προξενούμενη ἐκ τοῦ ὄφρου τῶν ἐτῶν· διότι ὁ χρόνος κάμνει ἐντύπωσιν ἐπὶ τῆς φωνῆς, οὐχ ἡττον παρ' ἐπὶ τοῦ προσώπου. Ο δὲ τυφλὸς κατανοεῖ ταύτην διὰ τοῦ γεγυμνασμένου ὕδιον τοῦ, καὶ οὐ μόνον δύναται νὰ ἔξακριβώσῃ μὲ ἴκανὴν ὄφθητα τὴν ἡλικίαν τοῦ λαλοῦντος, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνάστημα καὶ τὸ μέγεθος τοῦ στήθους αὐτοῦ, καὶ τὰ παραπλήσια.

Τυφλοί τινες ἔχουσι καὶ ἀλλην παράδοξον δύναμιν· ὁδηγούμενοι ἀπὸ τὰς μικρὰς διαφορὰς τοῦ τονισμοῦ τῆς φωνῆς, καθὼς ἀπὸ τὰς μεταβολὰς τοῦ προσώπου οἱ βλέποντες, ἀνακαλύπτουσι τὰ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ λαλοῦντος. Ἡμεῖς σπανίως συλλογιζόμενοι περὶ τῆς φωνῆς· ἀλλ' ὁ τυφλὸς ταύτην δράσσει, ὡς μίτον· Ἀριάδνης, καὶ διευθύνεται εἰς τὴν ἔδραν τῶν παθῶν. Οδεν τινὲς αὐτῶν μετὰ σύντομον γνωριμίαν ἔξακριβόνουσι τὴν διάθεσιν καὶ τὸν χαρακτῆρα τῶν ἀνθρώπων· αὐτοὺς δὲν πλανᾷ ἡ λαμπρότης τοῦ ἴματισμοῦ, δὲν προκαταλαμβάνει ἡ σκαιότης τῶν τρόπων, δὲν ἐλκύει τὸ μειδίαμα, δὲν θαυμάζει τὰ κάλλη, δὲν αἰχμαλωτίζει, ὡς πολλοὶς ἐξ ἡμῶν, τὸ ἐράσμιον καὶ μαγευτικὸν δῆμα. Ἡ φωνὴ εἶναι πρὸς αὐτοὺς τὸ κριτήριον τοῦ κάλλους, καὶ δταν οἱ μελωδικοὶ αὐτῆς τόνοι ἔρχωνται, μὲ εἰλικρίνειαν ἐντετυπωμένοι, ἀπὸ τὰ βάθη τῆς φυχῆς, αἱ φαντασίαι των διαιμιᾶς ἀποδίδουσιν εἰς τὸν λαλοῦντα χάριν μορφῆς καὶ καλλονὴν προσώπου.

Ἡ ἀκοὴ ζώων τινῶν ἔχει θαυμαστὴν ὁξύτητα, καὶ δὲν εἶναι ἀμφιβολία δτι βελτιόνει αὐτὴν ἔτι μᾶλλον ἡ τυφλότης. Ἡμεῖς γνωρίζομεν ἵππον, ὁ ὄποῖς, τυφλωθεῖς, ἔγινε πολὺ μᾶλλον ὁξύτερος. Ἐνῶ ἐβόσκετο μετ' ἄλλων εἰς τὴν νομὴν, μακρὰν τοῦ δρόμου, ἡκουε τὸν ἥχον ὀπλῶν, καὶ υψόνων τὴν κεφαλὴν, ἔχρεμέτιζεν εἰς χαιρετισμὸν, πολλὴν ὥραν πρὶν οἱ σύντροφοι αὐτοῦ δείξωσι τινὰ συναίσθησιν τῆς πλησιάσεως τοῦ παρερχομένου ξένου.

Ωσταύτως καὶ ὁ τυφλὸς ἄνθρωπος, δταν περιπατῆ εἰς τὴν ὁδὸν, ἐμπορεῖ νὰ εἴπῃ ἀν ἡναι πλατεῖα ἡ στενὴ, ἀν αἱ οἰκίαι ἡναι ὑψηλαὶ ἡ χαμηλαὶ, ἀν τὸ ἄνοιγμα τὸ ὄποιον διαβαίνει ἡναι αὐλὴ κεκλεισμένη εἰς τὸ ἄκρον, ἢ ἀν ἔχη ἔξοδον εἰς ἄλλην ἀγυιάν· καὶ δύναται προσέτι νὰ γνωρίσῃ ἀπὸ τὸν ἥχον τῶν πατημάτων αὐτοῦ εἰς ποίαν στενωπὸν, ἢ αὖλην, ἢ πλατεῖαν εύρισκεται. Προχωρεῖ εὗτολμος, ὡς νὰ ἐβλεπε μὲ τὰ ὕτα, καὶ νὰ εἴχε σημεῖα εἰς τὸν ἀέρα.

Ἡ ἀκρίβεια τῆς ἀκοῆς δίδει εἰς τοὺς τυφλοὺς μέγιστον πλεονέκτημα ὡς πρὸς τὴν μουσικὴν· ἔξαρτῶνται ὅλως διόλου ἀπ' αὐτῆς, καὶ ἐντεῦθεν τόσον ἐντελῶς συμφωνοῦσι κατὰ τὸν χρόνον καὶ τὴν ἀρμονίαν, ὥστε ὁ περίφημος μόνιστος Παχανίνης, ἀκούσας τὴν φαλμῳδίαν τῶν διδασκομένων εἰς τὸ ἐν Παρισίοις κατάστημα τῶν τυφλῶν, ἐδηλοποίησεν δτι ποτὲ ἀρχῆτερα δὲν εἶχε λάβειν ἀνάλογον ἰδέαν τοῦ τί ἔστιν ἀρμονία.

Ἡ ἀφὴ ἐπιδέχεται ἔξιστον τελειοποίησιν, καὶ ἔχομεν μάλιστα πολλὰ τούτου ἀξιοσημείωτα παραδείγματα. Σαῦνδερσώ*, ὁ τυφλὸς καθηγητὴς τῶν Μαθηματικῶν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Κανταβριγίας, τόσον ἐντελῶς ἐγνώριζε τὰ ἀρχαῖα νομίσματα, ὥστε ἡδύνατο νὰ ἔξελέγῃ τὰ νεώτερα πλαστὰ, καὶ εἰς περιστάσεις δτε οἱ καλοὶ ὄφθαλμοὶ ἡπόρουν τὰ μέγιστα περὶ αὐτῶν. Εζη πρὸ μικροῦ χρόνου εἰς τὴν Αὔστριαν τυφλός τις, ὁ ὄποιος ἔγλυφε καλάς προτομάς, ἀπτόμενος τῶν προσώπων, καὶ μιμούμενος αὐτά· ὑπάρχει δὲ τι προτομὴ τοῦ πρώην αὐτοκράτορος εἰς τὸ ἐν Βιέννη Μουσεῖον, ἐργον τοῦ τυφλοῦ τούτου, ἡτις λογίζεται ἀριστον ὅμοιομα. Εἰς τὰ ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ παιδευτήρια τῶν τυφλῶν εὐκόλως ἀναγινώσκουσιν οἱ ἀόρματοι βιβλία τυπωμένα μὲ χαρακτῆρας ἔξεχοντας ἀπὸ τὸν τοῦ χάρτου ἐπιφάνειαν, τοὺς δακτύλους ταχέως ἐπάνωθεν αὐτῶν διαβιβάζοντες· ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι τόσον παράδοξον,

* Ο Νικόλαος Σαῦνδερσών ἐγεννήθη τὸ 1882, καὶ ἀπέθανε τὸ 1739. Ἐνὸς ἔτους τὴν ἡλικίαν, ἔχασε τὸ φῶς του ἀπὸ τὰς εὐλογίας. Παῖς δὲν ἀκόμη, ἔδειξε μεγάλην νοητικὴν δύναμιν· δθεν ἐστάλη εἰς τὴν Κανταβριγίαν, δτου τόσον ἐπέδωκεν εἰς τὰ μαθήματα, ὥστε διωρίσθη ἐπὶ τέλους καθηγητὴς τῶν μαθηματικῶν ἐν αὐτῇ τῷ πανεπιστημιῷ.

† Μόλις εἶναι χρεία νὰ εἰπωμεν δτι τὰ βιβλία τῶν τυφλῶν τυπόνονται ἀλλως πως παρὰ τὰ συνήθη· εἰς αὐτὰ δὲν ὑπάρχει μελάνη, καὶ ἡ ἐντύπωσις γίνεται μόνον ἐπὶ τοῦ ἐνὸς μέρους ἔκδιστου φύλλου· οἱ δὲ τύποι εἶναι τοιοῦτοι, ὥστε τοῦ χάρτου ἐπ' αὐτῶν πιεζομένου, νὰ μένῃ τὸ σχῆμα των ἴκανων ἔξεχον.

δον ἄλλα πολλὰ, πασίγνωστα μὲν, δυσεξήγητα δμως. Τυφλὸς, παραδείγματος χάριν, ἐν πλήρει νηνεμίᾳ περιπατῶν, δύναται νὰ ἔξαριθμώσῃ τὴν ἐγγύτητα πραγμάτων διὰ τοῦ αἰσθήματος, τὸ ὅποῖον γεννᾶ εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἡ ἀτμοσφαῖρα· ἡμεῖς αὐτὸι ἐκ πείρας ἔβεβαιωθημεν, δτι τυφλὸς μὲ τὰ ὥτα κεκλεισμένα ἡδύνατο νὰ εἴπῃ πότε μέγα τι ἀντικείμενον ἐπλησίαζεν εἰς τὸ πρόσωπόν του, ἀκόμη καὶ ἐνῷ προσεφέρετο μὲ τοσαύτην βραδύτητα, ὥστε νὰ μὴ προξενῇ ἐπαισθητόν τι ῥεῦμα τοῦ ἀέρος.

ΤΑ ΥΔΑΤΑ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

“ΑΔΥΝΑΤΟΝ ἥθελεν εἰσθαι,” λέγει περιηγητής “Αγγλος, “νὰ ὑπάρξῃ μεγαλόπολις ἐπὶ τῆς τοποθεσίας τοῦ Βυζαντίου, ἀνὴ τοῦ ὑδατος φυσικὴ ἔλλειψις δὲν εἶχεν ἀναπληρωθῆ διὰ τεχνητῶν μέσων. Τὸ πρῶτον ἐκ τῶν μέσων τούτων εἶναι τὰ φρέατα καὶ αἱ κατ' οἰκους δεξαμεναὶ, εἰς τὰς ὅποιας τὸ βρόχινον ὑδωρ συνάγεται τὸν χειμῶνα· ἀλλ' ἔθνος ὅποιον οἱ Τούρκοι, οἵτινες ἀπαιτοῦσι τὸ ὑδωρ καὶ φυσικῶς καὶ θρησκευτικῶς, καὶ διὰ νὰ πίνωσι καὶ διὰ νὰ λούνται, ἔχρειάζοντο πολὺ ἀφθονωτέραν χορηγίαν· παρέχουσι δὲ ταύτην αἱ εἰς τὰ ὅρη κατασκευασθεῖσαι δεξαμεναὶ πλησίον τῶν αἰγιαλῶν τοῦ Εὔξείνου Πόντου. Τὰ ὅρη ταῦτα εἶναι οἱ τόποι τῶν ρύακων καὶ τῶν βροχῶν· δπου δὲ ποτάμιον εὑρεθῆ τρέχον εἰς κοιλάδα διαστάσην ὑψηλήν, ἀνεγείρεται πρόχωμα πέριξ τοῦ χαμηλοτέρου ἄκρου αὐτῆς, καὶ τὸ ὑδωρ ἐμποδιζόμενον τοιουτορόπως ὅπισθεδρομεῖ, καὶ συσταρεύεται ἐωσοῦ σχηματίζει μεγάλην, βαθεῖαν, καὶ τρίγωνον λίμνην. Τὸ πρόχωμα τούτο γενικῶς ἔχει τὸ πρόσωπον ἐκ μαρμάρου, ἐσκεπασμένου μὲν Ἀσιατικὰς γλυφὰς, καὶ φάίνεται πολλάκις ὥραῖον καὶ μεγαλοπρεπές. Καὶ ἐπὶ μὲν τῶν λόφων σωληνοειδεῖς κέραμοι διακομίζουσι τὸ ὑδωρ· ὅπόταν δὲ μεσολαβῆ κοιλάδες, ἀνεγείρεται ὑδραγωγεῖον. Τινὰ τῶν ὑδραγωγείων τούτων συντείνουσι μεγάλως εἰς καλλωπισμὸν τῆς ἀγροτικῆς θέας.

Τὸ φεινόπωρον τοῦ 1822 διήγαγον πλησίον μιᾶς τῶν μεγίστων καὶ σημαντικωτάτων ἀπὸ τὰς δεξαμενὰς ταύτας. “Ἐτυχε δὲ ἄνυδρον ἔκεινο τὸ ἔτος. Ἀπὸ τῆς 4ης Ἀπριλίου μέχρι τῆς 2ας Νοεμβρίου δὲν εἶχε βρέει σχεδὸν διόλου. Τὸ ὑδωρ ἐπομένως παραπολὺ ἔχαμηλωσε καὶ ἐδόλωσεν εἰς τὰς δεξαμενὰς, καὶ οἱ Τούρκοι ἔπεσον εἰς ἀνησυχίαν καὶ τρόμον. Οἱ περὶ τὰ ὑδατα μηχανικοὶ ἐπέμφθησαν νὰ ἔξετάσωσιν· ἔγω δὲ τοὺς συνώδευσα εἰς τινας τῶν δεξαμενῶν· ἐμέτρησαν τὴν ποσότητα τοῦ ὑδατος, καὶ μόλις εύρηκαν ἀρκετὸν εἰς ἀναπλήρωσιν τῆς πόλεως διὰ δεκαπέντε ἡμέρας! Φαντάσου τὴν κατήφειαν ἐπτακοσίων χιλιάδων λαοῦ, ἐπαπειλουμένων ἀπὸ ἔλλειψιν στοιχείου, ἀναγκαιοτάτου ὅχι μόνον εἰς οἰκιακὰς, ἀλλὰ καὶ εἰς θρησκευτικὰς χρείας. Δεήσεις προσεφέροντο εἰς τοὺς ναοὺς, καὶ ὁ οὐρανὸς ἔκυπτάζετο ἐπιμελέστατα.—Τὸ ἀναλλοίωτον τῶν πραγμάτων εἰς τὰς χώρας ταύτας,

καὶ αἱ εἰς τὰ συγγράμματα τῶν ἀρχαίων γινόμεναι διασταφηνίσεις, μεγάλως εὐχαριστοῦσι πολλάκις τὸ πνεῦμα τοῦ περιέργου. Τὴν πλησίασιν τῆς βροχῆς προμηνύει ἐνταῦθα, ὃς ἐν τῇ Συρίᾳ, ἡ ἐμφάνισις μικροῦ, μαύρου, παχέος νέφους, ἐπικρεμαμένου εἰς τὸν Εὐξείνον ἡ τὴν Προποντίδα. Δερβίσης στέκει ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Γίγαντος ὄρους, καὶ ὅπόταν ἔδη νέφος, ἀναγγέλλει τὴν πλησίασιν του, ὡς ὁ Ἡλιού ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ Καρμηλίου. Μίαν τῶν ἡμερῶν ἀνέβην αὐτὸς ἔγω εἰς τὸν ἔδιον τόπον, καὶ παρετήρησα τὸν Δερβίσην ἐπὶ τῆς σκοπιᾶς, καὶ “Ἴδου νέφος μικρὸν, ὡς χείρ ἀνθρώπου, ἀνέβαινεν ἀπὸ τὴν θάλασσαν· καὶ ἔσπευσα νὰ καταβῶ, διὰ νὰ μὴ μὲ προφθάσῃ ἡ βροχή.” Τωόντι δὲ πάραντα ἡκολούθησε, καὶ ἡσύχασαν οἱ Κωνσταντινουπόλιται.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ.

Το βιβλίον τοῦ Ἰώβ μᾶς διδάσκει, πρὸς τοῖς ἀλλοις, πόσον εἶναι ἀσθενής καὶ ἐπισφαλής ἡ ἡμετέρα κατάστασις, ὅπόταν δὲν ἐφορᾶ ἡμᾶς ὁ ὄφθαλμὸς τῆς Προνοίας, καὶ δὲν μᾶς προφυλάττῃ ἡ χείρ Αὐτῆς ἀπὸ τοὺς κινδύνους καὶ τὰς συμφορὰς, αἱ ὅποιαι μᾶς περικυλοῦσιν, ἔτοιμοι πάντοτε νὰ μᾶς καταπλακώσωσι. Μόλις κρίνει εὐλογὸν ὁ Παντοκράτωρ, εἰς δοκιμασίαν καὶ ἀσκησιν τοῦ ἐναρέτου Ἰώβ, νὰ ἀφαιρέσῃ τὸ πέριξ αὐτοῦ ἔμφραγμα, καὶ ἀνθρώποι καὶ δάιμονες ἐφορμῶσι κατὰ τῆς εὐδαιμονίας του. Ἀδικοὶ γείτονες ἀρπάζουσι τὰ κτήματα, καὶ φονεύουσι τοὺς δούλους του· πῦρ ἐξ οὐρανοῦ ἀναλίσκει τὰ ὑπόλειφθέντα· ἀνεμος ἐκ τῆς ἐρήμου ἀνατρέπει τὸν οἶκον, δπου οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ θυγατέρες ἐσυμποσίαζον, καὶ χώνει δλα τὰ τέκνα του εἰς τὸ μέσον τῶν ἐρειπίων. Ἐπομένως προσβάλλεται αὐτὸς προσωπικῶς, καὶ καλύπτουσι τὸ σῶμά του ἔξανθήματα καὶ ὁδυνηρὰ ἔλκη, ἀπὸ τῆς κορυφῆς τῆς κεφαλῆς μέχρι τοῦ ἔχοντος τῶν ποδῶν. Καὶ ὁ πατριάρχης ἔγινε διαιμιᾶς ἀτεκνος, ἀπορος, καὶ τεθλιμμένος, ὁ τὴν προτεραίαν διαβότος καθ' ὅλας τὰς χώρας τῆς Ἀνατολῆς διὰ τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὴν δόξαν τοῦ οἴκου του.

Αἱ συμφοραὶ τοῦ Ἰώβ ἡσαν τωόντι ἔκτακτοι. Ἄλλα πᾶς ἔγιναν τοιαῦται; Μόνον ἐπειδὴ ὁ πάνσοφος Θεὸς εὐδόκησε νὰ πάνη πρὸς καιρὸν τὴν συνήθη αὐτοῦ προστασίαν, καὶ ἔχι ἐπειδὴ νέα δεινὰ προεκλήθησαν ἐκ τῆς ἀβύσσου νὰ τὸν βασανίσωσιν. Ὁ φόβος ὁ νυκτερινὸς, τὸ βέλος τὸ τὴν ἡμέραν πετώμενον, ὁ λοιμὸς ὁ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατῶν, ὁ ὅλεθρος ὁ φειρών κατὰ τὴν μεσημβρίαν, πάντοτε στέκουν ἔτοιμα νὰ μᾶς προσβάλωσιν, ὡς προσέβαλον ἔκεινον, ἀλλ' ὁ Παντοκράτωρ ἀναχαιτίζει τὴν ὄρμήν των. Διότι αὐτοῦ εἶναι ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα.

Οι στοχασμοὶ οὗτοι ἔξι ἔνδος μέρους δὲν συγχωροῦσι νὰ θαρρεύωμενα εἰς βραχίονα σαρκός· ἐκ δὲ τοῦ ἀλλού ἀφαιροῦσι πᾶσαν δικαίων βάσιν ἀνησυχίας, ἐνῷ ζῶμεν εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἔχωμεν τὸν Θεὸν φίλον ἡμῶν, χω-